

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ MIASTA I GMINY W OŻAROWIE W ROKU 2008

I. ORGANIZACJA BIBLIOTEKI

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Ożarowie jest samorządową instytucją kultury, która realizuje swoje statutowe założenia tzn. gromadzi, opracowuje, udostępnia zbiory, udziela informacji oraz popularyzuje książkę i czytelnictwo. Swoją działalność na terenie miasta i gminy placówka realizuje poprzez sieć bibliotek: główną w Ożarowie i 3 Filie biblioteczne : w Glinianach, Lasocinie i Jakubowicach.

W Bibliotece zatrudnionych jest 11 osób na 9 i ¼ etatu, z czego na Filiach po 1 pracownika , z wyjątkiem Jakubowic, gdzie pracowało 2 bibliotekarzy ze względu na prowadzoną działalność z dziećmi w wieku przedszkolnym w cyklu *Maluch w bibliotece*.

II. SIEĆ I BAZA KOMPUTEROWA

W Bibliotece Publicznej w Ożarowie i jej Filiach użytkowanych jest ogółem 11 komputerów, z czego 8 w Ożarowie, 2 w Jakubowicach i 1 w Lasocinie. W Ożarowie udostępniono czytelnikom 3 komputery z wejściem do Internetu oraz programem biurowym , w Jakubowicach 1.

Pozostałe komputery wykorzystywane są przez bibliotekarzy do codziennej pracy, tj. opracowania książek, prowadzenia katalogów, rejestracji czytelników, udostępniania, kontroli zbiorów i wypożyczeń.

Ożarowska biblioteka jest w pełni nowoczesną placówką z zautomatyzowanymi procesami bibliotecznymi. Zgodnie z ubiegłorocznymi planami w połowie roku zakończono kodowanie księgozbioru, czyli oznaczenie wszystkich książek kodami kreskowymi, które przy wykorzystaniu czytników ułatwiają obsługę czytelników i kontrolę zbiorów.

Prace nad automatyzacją pozostałych bibliotek trwają. W listopadzie 2008r w Jakubowicach zakończono wprowadzanie książek do katalogu komputerowego, a w bieżącym uruchomiono obsługę czytelników w systemie elektronicznym. W kolejnej Filii w Lasocinie , po zakupieniu oprogramowania

bibliotecznego MAK rozpoczęto katalogowanie komputerowe zbiorów i ich kodowanie. Na dzień dzisiejszy pozostała jedna placówka w Glinianach, w której jeszcze nie przystąpiono do prac nad automatyzacją. W miarę posiadanych środków planowane jest w bieżącym roku zakupienie komputera. Naszym celem jest stworzenie centralnego katalogu książek zawierającego dane o zbiorach całej Biblioteki.

III. GROMADZENIE I SELEKCJA ZBIORÓW

Do głównych zadań Biblioteki należy między innymi gromadzenie materiałów bibliotecznych. W roku 2008 włączono do zbiorów **1818** jednostek inwentarzowych na kwotę **33167,78zł** (są to wpływy z różnych źródeł: głównie zakupy, ale także dary, książki otrzymane w zamian za zagubione).

Zakupiono **1698 vol.** na kwotę **30384,88 zł**, z czego **17000 zł** stanowiła dotacja celowa Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu operacyjnego *Promocja czytelnictwa*. Pozostałe środki w kwocie ponad **13000 zł** pochodziły z budżetu. Do zbiorów specjalnych przybyło **7** tytułów książki mówionej o wartości **70 zł** przeznaczone głównie dla czytelników niedowidzących.

W ramach darów od osób prywatnych i instytucji otrzymano **92** tomy na kwotę **2542,90 zł**. Czytelnicy w zamian za zagubione egzemplarze oddali **21 vol.** o wartości **170,00 zł**.

Wskaźnik zakupu na 100 mieszkańców miasta i gminy wyniósł **15,1 vol.** i był niższy w porównaniu z rokiem poprzednim o **0,5**.

Wszystkie nabytki systematycznie opracowywano pod względem formalnym i rzeczowym. Na bieżąco prowadzono ewidencję przybytków i ubytków, księgi inwentarzowe oraz katalogi: tradycyjny – kartkowy (na Filiach) oraz komputerowy w Ożarowie i Jakubowicach. Do obydwu wprowadzono wszystkie przybytki.

Biblioteka główna w Ożarowie od 2007 roku prowadzi katalog książek tylko w wersji elektronicznej. Pozostałe katalogi kartkowe wykorzystywane są podczas lekcji bibliotecznych.

Odnośnie struktury gromadzenia, od kilku lat obserwujemy zwiększone zapotrzebowanie czytelnicze na literaturę tzw. popularnonaukową i naukową. W naszych zakupach stanowi ona już **29%** ogółu. Jednak najczęściej nabywamy książek dla najmłodszych czytelników – **45%**, bowiem oni stanowią najliczniejszą grupę naszych odbiorców.

Z ogółu przybytków do Biblioteki w Ożarowie włączono **1081 jednostek inwentarzowych.**, do Filii w Glinianach **205 vol.**, Jakubowicach **270** i do Lasocina **262**.

W minionym roku w Ożarowie jak i na Filiach kontynuowane były prace konserwacyjne zbiorów tj. klejenie, wymiana foliowych okładek. Mimo to, przy tak dużym księgozbiorze oraz długoletnim użytkowaniu niezbędna była okresowa selekcja i wycofanie książek zniszczonych, zaczytanych, zdezaktualizowanych. W roku 2008 ubytkowano 830 vol. W tej liczbie znalazły się też książki nie zwrócone przez naszych dłużników od 8,10 a nawet 12 lat mimo wysyłanych upomnień.

Stan zbiorów na koniec roku wyniósł ogółem **79180** vol. i **45** zbiorów specjalnych – multimediiów , w tym w Ożarowie 42504 vol., w Glinianach 11756 , w Jakubowicach 12894 i w Lasocinie 12026.

Biblioteka oprócz książek i multimediiów gromadzi także gazety i czasopisma. Są to np. wydawnictwa regionalne- Wiadomości Świętokrzyskie, Gazetę Ostrowiecką, Echo Dnia, ogólnokrajowe dzienniki, tygodniki i miesięczniki: edukacyjne, techniczne, społeczno-polityczne, dziecięce i kobiece. W sumie 52 tytuły, z czego po 6-7 na filiach.

IV. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

1. W roku 2008 zarejestrowano w naszych bibliotekach **2282** czytelników, którzy odwiedzili nas **20098** razy. Niestety odnotowaliśmy niewielkie spadki, które były spowodowane dwutygodniowym zamknięciem w okresie wakacji bibliotek w Ożarowie i Glinianach . W tym czasie nie udostępniano zasobów i przeprowadzono kontrolę księgozbiorów.

Bogata oferta czytelnicza, różnorodność prowadzonych zajęć oświatowo-kulturalnych nie przekłada się na wzrost wypożyczeń. Odczuwamy i u nas ogólnopolską tendencję spadkową czytelnictwa. Obecnie biblioteki toczą nierówną walkę z mediami o potencjalnego odbiorcę.

Regułą już jest pojawianie się użytkowników przypadkowych, trafiających do biblioteki tylko raz, w poszukiwaniu jednej konkretnej książki..

Przechodząc do statystyk, w minionym roku czytelnicy wypożyczyli **52117 vol.**, i **3111 egzemplarzy** gazet i czasopism oraz **15 multimediiów**.

Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców naszej gminy wyniósł ponad 490 vol., a zasięg czytelniczy około 20% czyli co 5 mieszkańców naszej gminy jest czytelnikiem Biblioteki w Ożarowie lub jej Filii.

2. Najliczniejszą grupę naszych czytelników stanowią dzieci i młodzież ucząca się oraz studiująca . Ich procentowy udział w stosunku do roku ubiegłego zmalał i wyniósł **64 %**.. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby niezatrudnione tj. bezrobotni, emeryci, których procentowy udział w populacji czytelników stale rośnie i wynosi **16%**.

3. Biblioteka oferuje także wypożyczenia międzybiblioteczne, które cieszą się coraz większym zainteresowaniem. W roku 2008 zrealizowano 25 rewersów od użytkowników indywidualnych.

V. CZYTELNIĄ

Z księgozbioru podręcznego skorzystało około **3300** czytelników, którym udzielono prawie **1700** informacji rzeczowych, bibliotecznych i bibliograficznych. wykorzystując przy tym ponad **5500** tytułów książek i czasopism.

W roku 2008 odnotowano **8%** wzrost liczby użytkowników Internetu, czyli z komputerowych baz danych oraz programu Office skorzystało **4124** czytelników.

Biblioteka posiada swoją stronę internetową, gdzie podawane są na bieżąco informacje dotyczące planowanych imprez, relacje z ich realizacji oraz katalog książek.

VI. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA I KULTURALNA POPULARYZUJĄCA KSIĄŻKĘ I CZYTELNICTWO

Biblioteka Publiczna w Ożarowie zorganizowała szereg imprez przybliżających mieszkańcom swoją działalność, promujących książkę i czytelnictwo. Swoją ofertę kierowała do dzieci, młodzieży i dorosłych.. We wszystkich imprezach w roku 2008 wzięło udział około **3200** uczestników, tj. więcej o ponad **800** osób w porównaniu do roku 2007.

Na co dzień Biblioteka współpracuje z Przedszkolem Publicznym, szkołami z Ożarowa i terenu gminy, MGOK, innymi bibliotekami oraz mediami.

Przedstawię w skrócie główne imprezy organizowane przez placówkę w roku 2008.

Kontynuowane były zajęcia edukacyjno-biblioteczne w Filii w Jakubowicach. W **38** spotkaniach wzięło udział ponad **150** dzieci. Niestety w bieżącym roku szkolnym zajęcia nie są prowadzone ze względu na znikomą frekwencję- 1, 2 dzieci.

Biblioteka organizowała szereg konkursów, m.in. czytelnicze na najaktywniejszego czytelnika, plastyczne: *Biblioteka miejscem spotkań czy Exlibris Oddziału dla dzieci.*

Kolejny rok nasza placówka aktywnie uczestniczyła w akcji *Cała Polska czyta dzieciom*. W Ożarowie podczas cotygodniowych spotkań z przedszkolakami bibliotekarze oraz zaproszeni goście czytali bajki, baśnie a dzieci wykonywały prace plastyczne.

Podczas obchodów Dni Ożarowa odbyły się już V Ożarowskie Spotkania

z Ortografią z podziałem na dwie grupy wiekowe.

Przez cały rok organizowane były spotkania z pisarzami w cyklu *W kręgu literatury dziecięcej*. Odwiedzili nas : Agnieszka Frączek, Ewa Stadtmuller, Krzysztof Petek, i ilustrator Łukasz Zabdyr. Te spotkania z żywym słowem, pisarzem , plastykiem sprawiają dzieciom dużo radości, przenoszą je w tajemniczy krąg literatury.

Coroczną tradycją stało się uroczyste pasowanie dzieci na czytelników, organizowane w Ożarowie ,Glinianach i Jakubowicach.

W Tygodniu Bibliotek, obchodzonym w maju, zorganizowano w Ożarowie serię spotkań z przedstawicielami różnych zawodów. Była to świetna okazja do porównania wiedzy z książek z faktami opowiedzianymi przez gości.

Biblioteka w Ożarowie wraz z Filiami stara się zagospodarować czas dzieciom pozostającym w domu podczas ferii zimowych czy wakacji. I tak w okresie zimowym uczestnicy przenieśli się w *Świat magii i fantazji*, poznawali literaturę, bawili się.

Natomiast lato minęło pod hasłem *Wakacje w bibliotece*. Odbyło się w sumie ponad 100 spotkań. Dzieci uczestniczyły z wielką radością w codziennych zajęciach : czytały książki, wykonywały prace plastyczne, brały udział w rozmaitych zabawach i konkursach. Ale największym zaciekawieniem cieszyły się spotkania w „Kuchcikowie”, gdzie dzieci uczyły się pod okiem bibliotekarek przygotowywać proste potrawy: kanapki, desery, sałatki.

W tym czasie przeprowadzono także warsztaty komputerowe dla seniorów *Z komputerem na ty* , podczas których osoby starsze mogły w spokoju i bez stresu pod okiem bibliotekarza zdobyć podstawową wiedzę dotyczącą obsługi komputera i Internetu. W ubiegłym roku odbyło się kilka spotkań, mam nadzieję, że w bieżącym ta oferta spotka się z większym zainteresowaniem. Biblioteka w Ożarowie stale podejmuje nowe wyzwania. Najnowszą propozycją skierowaną do czytelników mających problemy z poruszaniem się, wchodzeniem na piętro budynku jest *Książka na telefon*. Na razie jeszcze nie znalazła swojego odbiorcy, ale mam nadzieję, że wkrótce znajdą się. Tym bardziej, że mamy już chętnych wolontariuszy.

Biblioteki prowadzą również lekcje biblioteczne dla młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjum i szkół średnich zapoznające uczestników m.in. z katalogami, sposobami wyszukiwania informacji.

Wymieniłam tylko ważniejsze formy pracy Biblioteki w minionym roku, które prezentują wycinek naszej działalności. Jest ona różnorodna i uwzględnia zapotrzebowanie lokalnego środowiska.

VII. SPRAWY ORGANIZACYJNE

W roku bieżącym planujemy kontynuować spotkania z pisarzami, akcje letnie i zimowe, konkursy literackie, plastyczne, popularyzować książkę i czytanie.

D Y R E K T O R

mgr Jolanta Banach